

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 03-02-040/22-3205/2

Podgorica, 15.12.2022. godine

MINISTARSTVO EKOLOGIJE, PROSTORNOG PLANIRANJA I URBANIZMA
-n/r ministarke, gospođe Ane Novaković Đurović -

Poštovana gospođo Novaković Đurović,

Povodom *Predloga programa monitoring životne sredine Crne Gore za 2023. godinu*,
Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga programa* i pripremljeni *Izveštaj o analizi uticaja propisa*, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u dostavljeni akt i *Izveštaj o analizi uticaja propisa*, utvrđeno je da je za implementaciju predmetnog propisa potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore, u iznosu od 401.000,00 €, kao i da implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze. Naime, *Predlogom programa monitoringa životne sredine za 2023. godinu* navedeno je da se neophodna finansijska izdvajanja planiraju u okviru potrošačke jedinice Agencija za zaštitu životne sredine (organizacioni kod 41504), programa: Ekologija i priroda (programski kod 18 003), potprograma: Monitoring i unapređenje životne sredine (programski kod 18 003 004), aktivnosti: Monitoring, analiza i izvještavanje (programski kod 18 003 004 001) sa izdatka 4147 - Konsultantske usluge u iznosu od 344.400,00 €, kao i sa izdatka 4153 - Tekuće održavanje opreme u iznosu od 56.600,00 €. Takođe, navedeno je da sprovođenje godišnjeg monitoringa svih segmenata životne sredine je obaveza definisana Zakonom o životnoj sredini („SL. list CG“, br. 052/16, 073/19), kao i da će se sprovoditi u skladu sa planiranim budžetskim sredstvima za 2023. godinu.

Sredstva potrebna za implementaciju predmetnog propisa predviđena su *Predlogom zakona o budžetu za 2023. godinu* u okviru budžeta Agencije za zaštitu životne sredine. Shodno navedenom, *Ministarstvo finansija*, sa aspekta budžeta, nema primjedbi na isti, uz obavezu da se sredstva potrebna za navedene namjene obezbijede iz sredstava opredijeljenih godišnjim Zakonom o budžetu potrošačke jedinice koja je prepoznata kao nosilac aktivnosti.

S poštovanjem,

MINISTAR

Mr Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ

MINISTARSTVO EKOLOGIJE
PLANIRANJA I URBANIZMA PROSTORNOG

NAZIV PROPISA

Predlog Programa monitoringa životne sredine
Crne Gore za 2023. godinu

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
  - Koji su uzroci problema?
  - Koje su posljedice problema?
  - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
  - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?
- Monitoring životne sredine predstavlja sistematsko mjerenje i ispitivanje parametara kao i ocjenjivanje indikatora stanja i zagađenja životne sredine. Na osnovu dostupnih podataka sa mjernih mjesta o stanju životne sredine dobija se jasan uvid u promjene kvaliteta i kvantiteta životne sredine, emisije zagađujućih materija i korišćenje prirodnih resursa. Rezultati koji se dobiju sprovođenjem monitoringa čine osnovu za ocjenu ukupnog stanja životne sredine u Crnoj Gori i izradu godišnje Informacije o stanju životne sredine.
- Program monitoringa životne sredine Crne Gore za 2023. godinu obuhvata šest programa: kvalitet vazduha i program monitoringa alergena u vazduhu, morski ekosistem, radionukleidi u životnoj sredini, monitoring sadržaja opasnih i štetnih materija u zemljištu i buka.
- Za adekvatno vođenje politike životne sredine i definisanje mjera za unaprjeđenje stanja iste, neophodni su podaci o stanju životne sredine. Takođe, javnost i nadležne institucije moraju biti informisani o stanju životne sredine i problemima koji postoje, kako bi se na najefikasniji način pristupilo njihovom rješavanju. Upravo zato se na osnovu rezultata monitoringa izrađuje Informacija o stanju životne sredine.
- Posljedice problema su gubitak prirodnih resursa, zagađenje vazduha, vode, zemljišta, koje se višestruko reflektuje na zdravlje ljudi, degradaciju staništa, ugrožavanje živog svijeta, kako biljnog tako i životinjskog, uključujući i rijetke vrste.
- Lošim stanjem životne sredine i njenom neadekvatnom zaštitom najviše mogu biti oštećeni građani koji su izloženi negativnim uticajima iz životne sredine.
- Bez sprovođenja Programa monitoringa ne bi se mogla izraditi Informacija o stanju životne sredine, a samim tim ne bi postojala ni osnova za kreiranje preporuka u planiranju politike zaštite životne sredine i definisanje mjera za smanjenje negativnog uticaja na životnu sredinu čija realizacija treba da doprinese rješavanju

identifikovanih problema i poboljšanju postojećeg stanja životne sredine u Crnoj Gori.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**
- Rezultati monitoringa će poslužiti u definisanju preporuka i mjera koje treba sprovesti u narednom periodu u cilju poboljšanja stanja životne sredine. Stoga, jasno je da monitoring životne sredine postaje važan faktor u planiranju politike zaštite životne sredine, kao i pokazatelj potrebe ugradnje principa i načela zaštite životne sredine u razvojne i strateške dokumente drugih sektorskih politika, kao što su industrija, poljoprivreda, energetika i drugi.
- Kontinuirana kontrola i praćenje stanja životne sredine (monitoring životne sredine) je obaveza definisana Zakonom o životnoj sredini ("Sl. list RCG", 52/16, 073/19).

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (Uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa.)**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**
- Jedini način za utvrđivanje promjena kvaliteta i kvantiteta životne sredine i poređenje sa propisanim vrijednostima u različitim segmentima životne sredine, na osnovu čega se vrši identifikacija potrebnih mjera za unaprjeđenje stanja, jeste sprovođenje monitoringa i, na bazi njega, izrada godišnje Informacije o stanju životne sredine. Stoga se "status quo" ne može uzeti kao prihvatljiva opcija.
- Rezultati monitoringa životne sredine će poslužiti i u definisanju preporuka i mjera koje treba sprovesti u narednom periodu u cilju poboljšanja stanja životne sredine.

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.**
  - **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)**
  - **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,**
- Donošenje**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;**
  - **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**
  - Realizacija Programa monitoringa životne sredine može uticati na nadležne institucije u različitim oblastima životne sredine jer na osnovu rezultata ovog programa, shodno ocjeni stanja, definišu se preporuke za unaprjeđenje na osnovu kojih će se propisati određene obaveze nadležnim institucijama. Realizacija Programa monitoringa životne sredine će uticati na sve građane Crne Gore, jer će dati jasnu sliku o stanju životne sredine i ukazati na probleme koji postoje. Realizacijom mjera unaprijediće se stanje životne sredine.

- Realizacija Programa monitoringa neće izazvati troškove građanima i privredi, osim sredstava planiranih u budžetu za tu svrhu.
- Pozitivan uticaj realizacije Programa monitoringa ogleda se u ispunjavanju zakonskih obaveza, ispunjavanju obaveza izvještavanja prema međunarodnim institucijama, obezbjeđivanju Ustavnog prava građana o mogućnosti dobijanja informacija o životnoj sredini. Sprovođenje Programa monitoringa u potpunosti opravdava planirane troškove.
- Program utiče na tržišnu konkurenciju u smislu izbora ponuđača u okviru tenderskog procesa.
- U procesu donošenja ovog propisa nijesu utvrđene biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za sprovođenje ovog propisa potrebna su finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore, u iznosu od 401.000,00€.
- Implementacijom ovog propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Usvajanjem Programa monitoringa životne sredine Crne Gore za 2023. godinu nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze.
- Realizacijom Programa monitoringa, osim sredstava planiranih u budžetu za tu svrhu, neće izazvati dodatne troškove, dok se prihod od realizacije ovog programa ogleda u Informaciji o stanju životne sredine i ukazati na probleme koji postoje.
- Program monitoringa životne sredine Crne Gore za 2023. godinu obuhvata šest programa: kvalitet vazduha i program monitoringa alergnog polena u vazduhu, morski ekosistem, radioaktivnost u životnoj sredini, monitoring sadržaja opasnih i

štetnih materija u zemljištu i buka.

- Kao što je navedeno, sprovođenje godišnjeg monitoringa svih segmenata životne sredine je obaveza definisana Zakonom o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16, 073/19), i sprovodiće se u skladu sa raspoloživim sredstvima iz Zakona o budžetu za 2023. godinu.
- Uzimajući u obzir da su u toku aktivnosti na prikupljanju podataka o rasprostranjenju staništa i vrsta za potrebe identifikacije područja Natura 2000, koji će dati osnovu za bolju organizaciju monitoringa stanja biodiverziteta, a Natura 2000 je preduslov za ulazak u EU, raspoloživa sredstva su usmjerena u tom pravcu.
- Što se tiče sistematskog ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja potrebno je naglasiti da ne postoji izdata dozvola za obavljanje poslova sistematskog ispitivanja nivoa nejonizujućih zračenja, te iz tog razloga Program nije planiran, pa samim tim ni sredstva nisu planirana.
- Shodno Zakonu o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16, 073/19) Program monitoringa kvaliteta površinskih, podzemnih i voda za kupanje priprema organ državne uprave nadležan za vode, a program monitoringa voda za piće priprema organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja, u skladu sa posebnim propisima.
- Program monitoringa životne sredine za 2023. godinu ima direktan uticaj na državni budžet, jer su za realizaciju istog neophodna finansijska izdvajanja, u iznosu definisanom u samom Programu, i to:

Za Agenciju za zaštitu životne sredine 41504A0290 (organizacioni kod 41504):
Program 18003- ekologija i priroda

Potprogram - 18003004- monitoring i unapredjenje životne sredine

Aktivnost - 18003004 001- monitoring, analiza i izvještavanje

4147 Konsultantske usluge

- 89.400,00 €- kalibracija (Kvalitet vazduha)
- 130.000,00 €- praćenja kvaliteta vazduha; (Kvalitet vazduha)
- 10.000,00 € - Alergeni polen suspendovan u vazduh.
- 35.000,00 € - Radionuklidi u životnoj sredini
- 15.000,00 € - Sadržaj opasnih i štetnih materija u zemljištu
- 15.000,00 €- Buka

4153 Tekuce održavanje opreme

- 51.600,00 € - nabavka rezervnih djelova za stanice za mjerenje kvaliteta vazduha (Kvalitet vazduha)
- 5.000,00 € - gasovi i kalibracione smjese (Kvalitet vazduha)

4147 Konsultantske usluge

- 50.000,00 eura - Morski ekosistem

PROGRAM	IZNOS (€)
Kvalitet vazduha	276.000,00 €
Alergeni polen suspendovan u vazduh	10.000 €
Morski ekosistem	50.000 €
Radionukleidi u životnoj sredini	35.000 €
Sadržaj opasnih i štetnih materija u zemljištu	15.000 €
Buka	15.000 €
UKUPNO	401.000,00 €

Za Program monitoringa životne sredine za 2023. godinu, Predlogom Budžeta za 2023. godinu, određeno je ukupno 401.000,00 eura.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljne konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, obrazložiti.

- U izradi Programa monitoringa životne sredine nije korišćena eksterna ekspertiza.
- Za donošenje Programa monitoringa životne sredine za 2023. godinu neophodno je mišljenje Ministarstva finansija.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Ne očekuju se prepreke u sprovođenju Programa monitoringa životne sredine, pod uslovom da se obezbijede potrebna finansijska sredstva.

- Raspisaće se tender za izbor subjekata koji će odraditi servis i kalibraciju uređaja za praćenje kvaliteta vazduha, a monitoring kvaliteta vazduha, realizuje Centar za ekotoksikološka ispitivanja Crne Gore, u skladu sa Zakonom o zaštiti vazduha („Sl.list Crne Gore“, br.25/10, 43/15) i monitoring alergenog polena koji realizuje Agencija za zaštitu životne sredine.

- Ispunjenje ciljeva utvrdiće se u okviru Informacije o stanju životne sredine za 2023. godinu koju će pripremiti Agencija za zaštitu životne sredine, na osnovu rezultata Programa monitoringa životne sredine za 2023.

Podgorica, 6. decembar 2022. godine

MINISTARKA
Ana Novaković Đurović